

بررسی ارتباط رفتارهای بهداشتی و رضایت از زندگی در سالمندان

مراجعة کننده به کانون‌های فعال بازنشستگان

*مریم نیکنامی (MS)^۱ - اکرم نامجو (St)^۱ - مژگان بقایی (MS)^۱ - زهرا عطرکار روشن (MS)^۲

*نویسنده مسئول: رشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی

پست الکترونیک: Niknamy4981@gums.ac.ir

تاریخ دریافت مقاله: ۸۸/۷/۲۳ تاریخ پذیرش: ۸۸/۱۰/۲۹

چکیده

مقدمه: افزایش سریع تعداد جمعیت سالمندان، مساله بهداشت، سلامت و تأمین آسایش آنان را در جامعه با ابعاد تازه‌ای مطرح نموده‌است. بنابراین رضایت از زندگی از موارد مهمی است که باید به آن پرداخته شود. ارتباط تنگاتنگی بین سلامت جسم و روان و رضایت از زندگی وجود دارد. در این میان رفتارهای بهداشتی به‌عنوان یکی از معیارهای تعیین‌کننده سلامت شناخته شده‌است.

هدف: تعیین ارتباط رضایت از زندگی و رفتارهای بهداشتی سالمندان مراجعه‌کننده به کانون‌های بازنشستگان شهر رشت در سال ۱۳۸۷.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی همبستگی است که تعداد ۳۲۰ نفر عضو کانون‌های فعال بازنشستگان شهر رشت در آن شرکت کردند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای سه قسمتی شامل مشخصات دموگرافیک، رضایت از زندگی و رفتارهای بهداشتی بود که از طریق مصاحبه جمع‌آوری شد. اطلاعات از طریق نرم‌افزار آماری SPSS (version 15) و آمار توصیفی و استنباطی (آزمون کای دو) تجزیه و تحلیل شد.

نتایج: بر اساس یافته‌ها میانگین امتیاز رفتارهای بهداشتی $92/5 \pm 13/6$ بود که ۵۵/۶ درصد افراد رفتارهای بهداشتی مطلوب داشتند. میانگین امتیاز رضایت از زندگی $20/19 \pm 7/31$ بود که تنها ۴۶/۶ درصد افراد راضی بودند. رضایت از زندگی و رفتارهای بهداشتی ارتباط معنی‌دار آماری داشتند ($P=0/000$). ارتباط دو متغیر رضایت از زندگی و رفتارهای بهداشتی بر حسب متغیرهای سن ($P=0/002$)، میزان تحصیلات ($P=0/01$)، ترکیب خانواده ($P=0/002$) و گروه شغلی ($P=0/002$) مستقیم و معنی‌دار بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به ارتباط بین رفتارهای بهداشتی و رضایت از زندگی به نظر می‌رسد که می‌توان با آموزش، آگاهی‌های لازم به افراد سالمند و برنامه‌ریزی برای ارتقای رفتارهای بهداشتی سالمندان، رضایت از زندگی آنان را افزایش داد.

کلید واژه‌ها: رضایت شخصی / رفتار بهداشتی / سالمندان

مجله دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دوره نوزدهم شماره ۷۳، صفحات: ۴۶-۵۴

مقدمه

آن نیز توجه شود. از این رو مفهوم رضایت از زندگی از موارد مهمی است که باید به آن پرداخته شود (۴). زیرا رضایت از زندگی از عوامل مهم مطرح در رفاه فرد است. بررسی رضایت از زندگی در سیستم‌های مراقبت بهداشتی از این جنبه مهم است که بر اساس تحقیقات انجام شده، این مفهوم در تعامل کامل با سلامتی است و ارتباط تنگاتنگی بین سلامت جسم و روان و رضایت از زندگی وجود دارد (۵). ارزیابی رضایت زندگی به عنوان اقدامی معتبر در ارزیابی بازتوانی افراد سالمند و تعیین اثربخشی ارایه خدمات مراقبت بهداشتی به آنها مورد تایید است (۶). از طرف دیگر وضعیت سلامتی همراه با عوامل مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و شخصیتی از جمله عوامل موثر بر میزان رضایت از زندگی در فرد است (۷) که خود

در عصر جدید، جهان به‌سوی سالمندی پیش می‌رود (۱). بر طبق آمار جهانی در سال ۲۰۰۶ تعداد کل سالمندان ۶۸۷ میلیون و ۹۲۳ هزار نفر بوده‌است که این تعداد در سال ۲۰۵۰ به رقم یک میلیارد و ۹۶۸ میلیون و ۱۵۳ هزار نفر خواهد رسید. جمعیت بالای ۶۵ سال ایران نیز طبق برآورد مرکز آمار ایران تا سال ۱۳۸۵، سه میلیون و ۶۵۶ هزار و ۵۹۱ نفر بوده‌است و تخمین زده می‌شود که تا سال ۲۰۵۰ به ۲۶ میلیون و ۳۲۳ هزار نفر معادل ۲۶ درصد جمعیت کل کشور برسد (۲). حدود دو سوم افراد سالمند علاوه بر دگرگونی‌های حاصل از سالمندی در ساختمان و عمل اعضای بدن، مبتلا به بیماری‌های مزمن و کاهش توانایی و عملکرد نیز می‌شوند (۳). بنابراین به موازات تلاش برای افزایش سال‌های عمر باید به کیفیت، معنادار بودن و رفاه